

Učiteljski pravnik

—Š Odmera pokojnine in naknadna sprememba pokojninske podlage.

Neki državni uslužbenec (služitelj) je za prošil nadrejenemu ministru za naknadno priznanje vojaške službe in s tem zvezano vnovično prevedbo in ureditev stopenj osnovne plače, vse to se za veljavnosti prejšnjega uradniškega zakona. Še pred 1. aprilom 1931 je prošilec v aktivni službi umrl. Kmalu po njegovi smrti, toda že po uveljavljanju novega uradniškega zakona, je državni svet razsodil v njegov prilog, da se mu vojaška služba mora priznati za napredovanje in za pokojnino. Nato je pristojno ministru prosilec vдови, ki je že prejela pokojnino po možu, na njeno prošnjo vnovič odmerilo družinsko pokojnino in pri tem vpoštevalo tudi pokojnikova vojaška leta, glede katerih je državni svet razsodil, da se mu morajo vračunati za pokojnino. V ta namen je ministru vzel za podlago pokojnino osnovno plačo višje stopnje, ki bi bila pokojnemu pripadala.

Proti ti ministrski odločbi o vnovični odmeri pokojnine je vložila glavna kontrola tožbo na državni svet. Ta je z razsodbo od 28. 10. 1932, št. 18.591 razsodil, da izpodbijana odločba ni utemeljena v zakonu in da jo je treba razveljaviti. To razsodbo je državni svet takole utemeljil:

»Prizadeti se v izvrševanju razsodbe sveta od 14. septembra 1931, št. 28.775, priznavajo 4 leta, 9 mesecev in 4 dni, katere je njen pokojni soprog N. prebil v vojaški službi med vojno in 2 leti, 9 mesecev in 4 dni, katere je prebil, ko je služil v kadru v bivši avstro-ogrski vojski, ter se ji na podlagi te dobe jemlje kot podlaga za izračunavanje družinske pokojnine plača 10. stopnje osnovne plače.

Po čl. 138. v zvezi s čl. 146. uradniškega zakona iz leta 1923, je podlaga za izračunavanje osebnih in dosledno temu tudi družinske pokojnine, uslužbenčeva osnovna in položajna plača in redna stanarina, katero je imel na dan upokojitve.

Ker pokojni N. N. na dan upokojitve ni užival 10. stopnje osnovne plače, niti mu ni bila odmerjena vse do njegove smrti, temveč je imel 9. stopnjo, in ker v zakonu ni možnosti, da se pri določitvi družinske pokojnine hkrati uredi na podlagi naknadno priznanih vojaških let vprašanje višje stopnje osnovne plače in se ista vzame za pokojninsko podlago, temveč služi ta čas v konkretnem primeru samo za pokojninski odstotek: je izpodbijana odločba nasprotna zakonu, ker je bila prizadeti odredjena družinska pokojnina na podlagi 10. stopnje osnovne plače.

Kako naj se pa ti vdovi popravi gmotna škoda, katero trpi, ker prejema prenizko pokojnino po možu, ki bi bil moral že ob prevedbi po uradn. zakonu iz leta 1923, dobiti višjo stopnjo osnovne plače, pa mu je ministru vse do njegove smrti ni priznalo, še zmerom ni jasno. Treba bi bilo, da se umrlemu služitelju s posebno upravno odločbo najprej prizna 10. stopnja, nato pa na ti podlagi vnovič odmeri družinska pokojnina.

»Naš Glas«

NADELO ZA NAŠEDOMOVE! VSA NAROČILA POTOM UGP.

—Š Uradniške zadrage in taksna prostost. Finančno ministru je odredilo, da zadrugam drž. uslužbencev za nabavo potrebnih za pobojnice o zneskih, katere prejema od državnih oblastev v poravnavo dolgov svojih članov od odtegnjenih prejemkov, oz. pokojnin le-teh, ni treba plačevati takse po tar. post. 33 taksnega zakona.

Ruža-Lucija Petelinova:

In je bil teater...

Teater, veste, oni pristni, topli, živi, kjer vse mrgoli v barvah in luči, in kjer pridejo vsa srečna in nesrečna, dobra in zla bitja tega pestrega sveta do svoje veljave, in kjer se sme človek v maski sveta svetu s smehom in jokom izpovedati; se sme! O, slast svobode!

In bistri pastirček okusi med kraljevskega sijaja in pelin njegove skrbi in ljubka sirota je v lahni tenčici zdaj vila iz bajke, angel, prelepa nevesta... Blagoslovljena luč, ki daješ vsem pravico!

»Otroci, naučimo se igrati!«

»Naučimo se!«

— Jurček — se ji pravi.

»Jurček!! Hih! Jurček!!«

»Malo neumen je tisti Jurček.«

»O, neumen je malo! Igrajmo Jurčka!«

»Pa je zelo, zelo dobrega srca!«

»Ah, igraymo Jurčka!«

In začeli smo z vajami. Pa tudi vaje so teater zase — vesel in žalosten; treba je plezati strmo, strmo, treba je plavati in voda je globoka, treba se je smejati in v očeh je solza, grenka solza spoznanja, da je kljub vsemu tudi teater presneta stvar in da čisto zastoj nikamor ne pridemo — ne, ne! — čisto zastoj ne pridemo tako daleč, da nam strici in tete ploskajo. A pogum in volja — to dvojje je vredno cekinov.

»Jurčka« je pač treba igrati.

»Otroci, kakaj?«

»Zato, ker pravijo tete in strici, da smo smrčkavci, mi pa hočemo pokazati, da znamo!«

In »sedmi dan« je zašumelo v dvorani.

Naša gospodarska organizacija

OBCNI ZBOR ZADRUGE »DOM UČITELJC«

Dne 29. dec. 1932. se je vršil občni zbor zadruga »Dom učiteljic«.

Načelnica zadruga tov. Vodetova je na kratko očitala delovanje zadruga od njene ustanovitve. Primerjala je interes učiteljic, ki so ga kazale do bivšega društva učiteljic z onim, ki ga kažejo napram zadrugi in prišla do zaključka, da ima za učiteljice mnogo več smisla zajednica v obliki društva kakor v obliki zadruga, o čemer se izjavljajo tudi ostale učiteljice. To potrjuje tudi padec članstva pri zadrugi, dasi je bil pristop bivšim članicam društva omogočen pod izredno ugodnimi pogoji.

Zadruga ima namen, postaviti dom, ki bi učiteljicam nudil mesečne sobe (stanovanja), ali pa sobe v dosmrtno uporabo. Zela po taki ureditvi se je zlasti zadnja leta pogosto čula od strani učiteljic. Zato je načelstvo zadruga stalo takoj po ustanovitvi potrebne korake za nabavo stavbnega sveta po primerni ceni. Obrnilo se je v to svrhu na načelnike posameznih občinskih odsekov, ki so v besedah kazali precejšnje razumevanje ter obljubovali ugodno rešitev prošnje — a ostalo je pač samo pri obljubah. Za enkrat bo treba pač počakati ugodnejših časov.

Razveseljiva postojanka v našem delu je zavetišče, katerega vodi pod okriljem zadruga požrtvovalna tovarišica Mehletova, ki je dala na razpolago prostore svoje hiše in žrtvuje čas in svoje moči. Zavetišče obiskuje letos 60 gojenk, večinoma iz meščanske šole.

Iz tajniškega poročila je razvidno sledeče: Število članstva je 180 (društvo je imelo 600 članic). Seje načelstva in nadzorstva so se vršile skoro vsak mesec, na željo članstva so jim večkrat sledila predavanja s prostovoljnimi prispevki v korist doma. Vsebi na predavanju je bila pedagoškega značaja ali o ženskem vprašanju. Zadruga je pristopila k Zvezi slov. zadrug ter sta se 2 članici načelstva udeležili zvezinega občnega zbora. Istotako je zadruga pristopila k Učiteljskemu gospodarskemu svetu, ki ima namen združiti vse učiteljske gospodarske ustanove v svrhu boljše razmaha teh ustanov samih ter ojačenja učiteljske gospodarske moči. V ta namen je treba predvsem koncentrirati kapital posameznih ustanov, a tudi posameznikov v učiteljskem denarnem zavodu — Hranilnici in posojilnici učiteljskega konvikta. Učiteljski gospodarski svet je apeliral med drugimi tudi na našo zadrugo v tem smislu. Ker tozadevna odločitev nalaga znatno odgovornost, je načelstvo sklenilo, da prepusti končno besedo občnemu zboru.

O tem predlogu je sledila po tajniškem poročilu debata, na podlagi katere je bil sprejet sklep, da se načelno pristane na vlogi denarja v Hranilnico učit. konvikta, kamor se za enkrat faktično vloži samo del zadrugnega kapitala iz Mestne hranilnice, kjer se pusti ostala vsota.

Tov. Levčeva je podala izčrpno blagajniško poročilo, kateremu je sledilo poročilo nadzorstvenega odbora tov. Gregoričeve.

V načelstvo kakor tudi v nadzorstvo so bile izvoljene dosedanje članice.

Nato je sledil razgovor, ki je pokazal, kako potrebni so skupni sestanki, kjer se učiteljice razgovore o svojih specialnih skupnih težnjah. Med drugim se je posebno živo poudarjala potreba o podpornem fondu, ki je ena prvih potreb vsake organizacije zlasti v časih, kakršni so danes, ko je večkrat gmotna pomoč najnujnejša, kar se more nuditi tovarišu v stiski.

—g.Članom Učit. samopomoči. Pred božičnimi prazniki Vam je poslala zadruga

Se skriva zastora čudo tam zadaj, še se drobni obrzki s šiniko in krepom izpreminjajo v lepe in grde, v dobre in zle in mali Branko, ki še ne hodi v šolo — pa vam je mož — si natika kozlička. O teater, da se garderoba trese od smeha.

Zvonce. Zastor se dvigne. In na odru so lačni — pa bi se kmalu lahko najedli, toda zaradi Jurčka pride vse drugače. »Ko je Bog pamet delil, se nemara ni oglasil.« pravi mati Meta, suha in visoka v dolgi obleki.

Strici in tete se že smehljajo. Toda pridejo še muzikanti — dečki od vrabca, posebno oni-le gospod Trisobenta — buča s starim cilindrom — se kreta in govori, kakor da je ušel pravim komedijantom.

Stojim nekje v temi zadaj za strici in teta in čujem: »Pa kaj pravite, sosed, da se da vse to otrokom v glavo vbiti?« »E, presneto, da ti delajo boljše kakor stari.« »Ti, glej, glej, kakor zares, prav nič se ne dajo motiti!« »O ti škarijoti!«

Pa pride kozliček — in zdaj, kakor da ni več resnih stricov in ponosnih tet v dvorani — vse en sam val smeha — maska na odru je s svojimi rogov podrla masko publike, topla sproščenost zadhiha, čarobna vez ljubezni se tke.

In čujem glasove: »Prav je tako!« »Živio!« »Daj ga, lumpa!« »Tako!« »Tako!« Publika živi z usodo, ki veje skozi oder. In ko divji močje pograbi zlobnega krčmarja, je pravici zadoščeno.

In to je tisto, kar vsi hočemo, po čemer vsi hrepenimo. To je ona topla kaplja, ki še danes polzi in sladko greje nekje pod srecem vse one, ki so se združili z nami v luči odra, vse one, ki so iz nežnih rok dece in njenih rastočih moči sprejeli pogum veselja, ki sta jo napolnila ljubezen in resen trud, da daleč od narodnega gledališča narod vendar zre v slutnji čisto vino umetnosti, ki se bo vsem točilo nekoč...

uprava položnico za štiri smrtne slučaje, za upravnino in letnino za l. 1933. Po došli nakazilih sklepamo, da teh položnic mnogi člani — vsled odsotnosti na počitnicah — niso našli še v decembru 1932, temveč zdaj po vrnitvi na službeni kraj. Naša uprava pogrša še prav dosti nakazil od rednih članov. Prosimo vljudno, da takoj nakažete predpisane zneske. Zadruga je izplačala v tem mesecu dve novi posmrtnini. — V prvi polovici meseca decembra 1932 smo razposlali kakih 150 pristopnic tistim članom, ki teh še niso vrnili na našo prvo razpošiljatev v letu 1931. Zadruga mora imeti za vsakega člana od njega podpisano pristopnico. Danes pogršamo okrog 50 pristopnic. Prosimo, da te vrnite naši upravi do konca januarja 1933, ker se Vas bo sicer izključilo iz zadruga.

Mladinska matica

S 16. seje, 11. I. 1933.

1. Literarni odsek naj čimprej oceni rokopise.

2. Sklene se založiti dr. Čermeljevo delo »Tesla in razvoj elektrotehnike«. Knjiga izide v teku enega meseca na formatu izrednih publikacij.

3. Naj se nadaljuje reklama za »Miklavžovo noč«.

4. Knjiga »Mihec in Jakec«, ki jo je spisal Josip Ribičič, je popolnoma razprodana. Le če bo dovolj povpraševanja, se odločimo za drugo izdajo.

Januarska številka »Našega roda« je dotiskana in ima prav bogato vsebino:

Hudales: Med vulkani in otoki. — (Dalice.)

Matičič: Primorski motiv.

Gorki: Tiha miloščina.

Smrekar: Pri mlekarici na počitnicah.

Mrzel: Deske za golobnjak.

Erjavce: V Slomškovi nedeljski šoli.

(Konec.)

Seliškar: Slovenski kipar Tine Kos.

Drekonja: Kozlov rob.

Reya: Na severnem rtiču in med Lapenci.

Gradnik: Uganka.

Drobiz obsega razne članke: Kako vzgajamo psa. Ne počene pare nisi vreden. Konjska sila. O mleku.

Cicibanov rod ima še naprej zabavno slikopisno gradivo. Slokanova pa priobčuje tu spis: Moja punčka Lola. Sledi rubrika Mladina piše, dalje uganke in križanke.

—mm O »Miklavževi noči« in o 3 prvih številkah »Našega roda« prinaša daljšo oceno zadnja številka Popotnika.

—mm Prihodnja seja Mladinske matice bo v sredo, 25. t. m., in sicer ob 16. uri seja literarnega odseka, ob 17. pa običajna odbojarska seja.

Učiteljski pevski zbor JUJ

—pev. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 29. (začetek ob 9. uri), 30. in 31. januarja. Vsako soboto se pa vršijo pevske vaje od 19. do 21. ure.

Ekskurzijski odsek

—co Vsem tovarišem in tovarišicam smučarjem. EO potrebuje seznam vseh tovarišic in tovarišev, ki so prijatelji belega sporta. Blagovolite nam poslati naslednje odgovore:

- Ime in priimek, službeni kraj.
- Od kdaj smučate:
 - že izvežban smučar.
 - novinec.
- Ste obiskovali kak smučarski tečaj, kdaj, kje in kdo ga je vodil?
- Ste zmožni za krmarja-voditelja smučarskih izletov v terenu?
- Ste zmožni za poučevanje smučarjev-novincev?
- Imate izpit JZSS?
- Imate kompletno smučarsko opremo?
- Imate smučarsko uniformo?
- Katere kraje ste že prevozili kot smučar?

10. Imena tovarišic in tovarišev-smučarjev iz Vašega bližnjega okoliša?

11. Čitate in se pečate z zimsko-sportno smučarsko literaturo?

12. Ste imeli že kaka tozadevna predavanja, kje in o čem?

13. Pišete tudi kaj o zimskosportnih vprašanjih, kam in o čem?

14. Se udeležujete v kakem zimskosportnem — smučarskem klubu?

- ime kluba — sedež,
- število članov,
- Vaša funkcija.

15. Še morebitne Vaše pripombe. Odgovore na naslov EO v roke predsedniku tov. Zupančiču — Litija.

—co Smučarski izlet. V nedeljo 22. t. m. priredi EO smučarski izlet v bližino Ljubljane. Kraj, čas in podrobnosti bomo javili v dnevnem časopisju.

—co Smučarski odsek ob semestru. Vse tovariše in tovarišice, ki bi se ob semestru v primeru ugodnih snežnih razmer udeležili smučarskega izleta v teren, vabimo k prijavi. Vodstvo EO bo vpoštevalo predloge prijavitelcev glede kraja in trajanja izleta. Vse predloge in prijave na tov. Jožeta Zupančiča, predsednika EO, Litija.

—co Udeležencem I. smučarskega tečaja EO v Mojstrani, ki so se obrnili na EO glede razpisa nadaljevanja tečaja ob semestru, sporočamo, da smo vpoštevali njih nasvet in tudi predlog tov. Rusa, našega smučarskega učitelja, ter razpisujemo terenski izlet.

secu dve novi posmrtnini. — V prvi polovici meseca decembra 1932 smo razposlali kakih 150 pristopnic tistim članom, ki teh še niso vrnili na našo prvo razpošiljatev v letu 1931. Zadruga mora imeti za vsakega člana od njega podpisano pristopnico. Danes pogršamo okrog 50 pristopnic. Prosimo, da te vrnite naši upravi do konca januarja 1933, ker se Vas bo sicer izključilo iz zadruga.

—mm Na itak nizke cene še 25% popust. Za knjižnice, za društva, za učence je sklenila dati Mladinska matica vse knjige, ki jih ima še v zalogi, (razen »Miklavževe noči«) s 25% popustom. Poleg tega dobijo oni, ki naročijo večjo množino knjig na vsakih deset naročenih izvodov še eno knjigo v dar.

V zalogi so še sledeče knjige:

Redne publikacije.

(Brez popusta: broširane po 5, vezane po 8 Din.)

Kresnice I., Kresnice II., Kresnice III., Kresnice IV., Kresnice V. (samo vez.) Skulj: Sadržarčki. Seliškar: Rudi, Pipan: Kako smo delali radio, Rehar: Začarani krogi, Rehar: Vijolica Vera, Erjavce: Pod grajskim jarmom, Grimm-Slapšak: Mizica, pogri se! Skulj: Vrtničarice, Bevk: Lukec in njegov škorec, Deržaj: Življenje hudobne kavke Katke (samo vez.) Hafner: Botra z griča (samo vez.) Bevk: Lukec išče očeta (samo vez.)

Izredne publikacije.

(Brez popusta: kartonirani izvodi po 12 Din, v polplatnu po 18, v platnu po 24, na luksuznem papirju po 27 Din.) Dr. Joža Lovrenčič: Tih življenje.

Poleg tega so na razpolago še vezani prvi in drugi letniki Našega roda. (Cena brez popusta v polplatnu vezanim izvidom je 28 Din v platno pa 38.)

Popust na vse te knjige velja le do preklica. Okoristite se te ugodne prilike in se zite po naših publikacijah!

—mm »Mihec in Jakec«, knjiga, ki je izšla lani v izredni publikaciji M. M., je popolnoma razprodana. Pošli so tudi izvodi vezani v platno in na luksuznem papirju. Onim, ki knjigo naročajo, tedaj ne moremo postreči. Le če bo dovolj povpraševanja se odločimo za drugo izdajo.

Šolski radio

—r. Program za XIV. teden. V torek dne 24. januarja bo predaval prof. dr. Valter Bohinec: O našem podzemskem svetu. Govoril bo o podzemskem svetu sploh in o čudih našega podzemlja posebej. Razložil bo v glavnih potezih zgodovino raziskovanja jam. — Našel bo razne vrste jam in razložil bo njihovo postanek in postanek kapnikov. Opisal bo tudi živalstvo v jamah. Končno bo omenil stike, ki jih je imel človek nekdanj in jih ima še danes s podzemskim svetom. I.—II. V petek dne 27. januarja bo oddajala I. drž. deška meščanska šola v Ljubljani »Svetosavsko proslavo«. Na sporedu je

- Govor o sv. Savi; govori g. Jankovič Bratislav.
- Himna o sv. Savi.
- Sv. Sava, deklamacija.
- Pregled: Gor čez izaro. (3 glasni deški zbor.)
- Pregled: Oj lepo je res na deželi. — (4 glasni deški zbor.)
- Stevan Sremac: Rastko, recitacija.
- Prelovec: Oj Doberdob. (4 glasni deški zbor.)
- Adamič: Jurjevanje (2 glasni deški zbor.)
- Adamič: Tam gori za našo zemljo (3 glasni deški zbor.)
- Milutin Rakič: Rosa pada, deklamacija.
- Oton Zupančič: Naša beseda, deklamacija.
- Adamič: 3 narodne. — Kolo. Zbor goslačev s spremljevanjem klavirja.
- Gröbming: Uspavanka, vijolina solo.
- Sokolovsky: Melodija, vijolina solo.
- Jenko: Bože pravde (deški zbor.)

—r Kmetijski radio — predavanja. Dne 15. januarja 1933. bo zjutraj ob pol osmih predaval g. inž. Lukman Franjo o zimskem negovanju sadnega drevja, popoldne ob 3. uri bo pa prenos s vinarske šole v Mariboru. Govoril bo g. ravnatelj o šestdesetletnici obstoja šole in vršil se bo razgovor o shranjevanju sadja med g. ravnateljem in sadjarskim inštruktorjem g. Aplencem.

Dne 22. januarja ob 1/8. uri zjutraj bo govoril g. dr. Veble o konjereji, popoldne istega dne pa g. Kern o prvi pomoči živini.

Dne 29. januarja bo zjutraj govoril g. inž. Pire Alfonz o zložbi zemljišč, popoldne bo pa razgovor med g. inž. Sabcem, ravnateljem mlekarne šole v Škofji Loki in mlekarjem mojstrom Grahkom o izdelovanju ementalkega sira. To predavanje je zlasti namenjeno slovenskim sirarjem.

Stanovska organizacija JUJ

iz društev:

Vabila:

— JUJ SRESKO DRUŠTVO V LITJI bo zborovalo 11. februarja v Zagorju. Na dnevnem redu predavanje tov. Adamiča in poročila odbora. — Odbor.

Prispevki

+ JUU SRESKO DRUŠTVO LOGATEC je zborovalo 10. decembra 1932. v šoli na Rakeku. Od 104 članov je bilo navzočih le 36, ostale je zadržalo slabo vreme.

Po otvoritvi je tov. predsednik podal obširno poročilo o zboru društvenih predstnikov v Mariboru. Poudaril je zlasti odločen nastop sekcije proti nediscipliniranosti in netovarištvu tistih, ki se hočejo okoristiti s pritožbami in ovadbami proti lastnim tovarišem. Rezultat se je bila spomenica, ki jo je tov. tajnik prečital med dopisi in je bila sprejeta s sledečo resolucijo:

»Učiteljstvo, zbrano na zborovanju dne 10. decembra, odobrava odločen nastop sekcije JUU v Ljubljani za interese učiteljskega stanu in šolstva ter poziva sekcijo, da vodi brezobzirni boj proti vsaki korupciji z namenom, da bodi vodilna nit v vsem javnem in upravnem življenju — poštenost in temelj zakon. Članstvo izjavlja, da stoji kot en mož za svojim vodstvom.«

Tov. Vrtačnik je predaval o temi »Delo in učiteljev odnos do dela v šoli in izven šole.« V izčrpnem in s stvarnimi zaključki podprtim referatom je v kritični luči podal učiteljev odnos do izvenšolskega dela v sedanjosti.

Sprejet je bil predlog, da se referat priobči v »Prosveti«. Tov. predsednik se je zahvalil predavatelju za trud. Po referatu se je razvila daljša debata o izvenšolskem delu, katere so se udeležili predvsem tovariši Stravs, Doljak, Dolgan, Šuštaršič, Kristen in Jezeršek.

Med slučajnostmi se je razpravljalo o učnih načrtih za višje narodne šole, o sestavi statistike, »Razvoj šolstva v logaškem srezu«, o akciji za brezposelne odnosno podpiranje njih otrok po šolah in o zdravljenju učencev po novih zdravstvenih predpisih. Potrebna pojasnila je podal tov. sres. šol. referent Stravs.

Sprejet je bil predlog, da organizira sekcija ob priliki glavne skupščine, če se bo vršila v Ljubljani, izlete tudi v logaški srez.

Od učiteljstva se je poslovila tov. Ljudmila Žigon, ki odhaja na višjo pedagoško šolo. Tov. predsednik se ji je zahvalil za sodelovanje v društvenem odboru.

Na prihodnjem zborovanju bo predaval tov. Dolgan o temi: Prirodne in družabne kmetijske razmere v Jugoslaviji.

Doljak Valentin, preds. Jos. Šuštaršič, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO ZA SREZ DRAVOGRAD je zborovalo 7. dec. 1932. v Vuzenici. Iz poteka uspešnega zborovanja povzemamo:

Na zborovanju je predaval vuzeniški župan g. Jožef Mravljak, podrobni poznavalec zgodovine Dravske in Mežiške doline. Prav v smislu potreb učiteljstva pri zgodovinskem pouku domačega kraja je predavatelj podrobno navajal in orisal podatke ter momente, ki kažejo nastanek in razvoj naselbin, posebno trgov v Dravski dolini sem od srednjega veka kulturno in politično. Poslušalci smo dobili podatke o činjenicah, ki so oblikovale kraje politično, in sliko takratnega kulturnega mišljenja. Članstvo je z velikim zanimanjem sledilo predavateljevim podrobnim in izčrpnim izjavam, ki so v polni meri uspela v splošno zadovoljstvo vseh poslušalcev, ki so ob koncu močno ploskali predavatelju. Izrazila se je želja in naprosilo predavatelja, da bi ob priliki predaval o stanju in razvoju kmetovega življenja v sred. veku in o činjenicah, ki so oblikovale njegovo življenje in mišljenje. Tov. predsednik je izrekel predavatelju za zanimiva izvajanja najiskrenejšo zahvalo.

Predavanju je sledil referat tov. Doberška o »Zgodovinskem pouku na višji stopnji«. Po zanimivih primerih iz svoje prakse je tovariš pokazal, kako učenca nazorno dovedemo do umevanja časovnih razdalj preteklosti po kinematografsko v razmerju časovno reducirani vrstvi dogajanj. Posebno je poudarjal, da zgodovinski pouk najbolj greši, če učenca nabasuje s snovjo. Njega pravi namen je, da učenca dovede do pojmovanja preteklosti po razumevanju časovnih razdalj, da učenca opozori na vzročnost in zanimanje za posledičnost dogajanj. Zato se pouk ne more vršiti osebno in po letnicah. Končni cilj zgod. pouka je praktično obujanje kritičnosti napram dogajanjem in željo po spoznavanju venomer.

Lepa izvajanja predavatelja so vzbudila med zborovalci veliko pozornost.

V zvezi s predavanjem se je vršila debata o učenem načrtu za višje narodne šole. Sreski šol. nadzornik P. Močnik je podal med svojim izvajanjem novega učnega načrta sledeča pojasnila:

Novi učni načrt se bo moral uvaževati, toda kako? Pot bodo kazala navodila, ki bodo še prišla in s časom uredila prakso. Glavna hiba je natrpanost snovi. Kot tak predstavlja načrt le zbirko za izbor odgovarjajoče snovi po zahtevi koncentracijskega po-

uka. Zato bo potreben zelo skrben izbor. Glede določb delitve pouka po spolu za nekatere predmete, kakor zahteve novih predmetov, bo težava radi pomanjkanja prostorov na šolah. Določbam se bo ugodilo po praktični možnosti naše šolske organizacije. Omenja še koncentracijo pouka in neskladno razdelitev predmetov brez notranje zveze. Dokler ni prostorov in osnov za izvedbo zahtev novega učnega načrta, bo pač treba ohraniti dosedanje ureditve pouka z možno prilagoditvijo k načrtu, dokler možnost izvedbe zahtev ni oblastno precizirana.

Tov. predsednik je nato podal obširno poročilo o predsedniškem zboru, ki se je vršil 6. nov. 1932. v Mariboru. Obravnavala se je »Spomenica« predsedniškega zbora. Celokupno članstvo je spomenico vsestransko odobraval, soglasno sprejelo in izjavilo z isto svojo popolno solidarnost.

Sklenilo se je naprositi sekcijo, da zastavi vse svoje sile, da se zlasti v obmejnih krajih, v katerih ima učiteljstvo težak položaj, zasedejo že dalje časa izpraznjena in razpisana učna mesta.

Radi splošno možnega obiska za marenberški okraj se je sklenilo, da se bodo v bodoče vršila zborovanja v Breznem.

R. Gallob, predsednik. Ernest Stanič, tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO SLOV. BISTRICA je zborovalo dne 22. decembra 1932. na Pragerskem. — Navzočih od 63 članov 49, t. j. 78%.

Predsednik Miloš Tajnik poda obširno situacijsko poročilo. — Soglasno in z odobravanjem je bila sprejeta spomenica o položaju učiteljskega stanu s sledečo resolucijo:

»Učiteljstvo, organizirano v JUU sresko društvo Slov. Bistrica, zbrano na društvenem zborovanju na Pragerskem dne 22. decembra 1932., najtopleje in z navdušenjem pozdravlja spomenico, sprejeto na zboru predsednikov sreskih društev v Mariboru in izjavlja popolno zadovoljstvo in solidarnost s spomenico. Poziva sekcijo, da vztraja še nadalje neustrašeno v boju za dobrobit šole in učiteljstva.

Istotako se je vzela na znanje tudi spomenica, izdana od absolventov učiteljske, ki že več let čakajo na službo. Stvorili so se sledeči sklepi:

Pri nameščenju novincev naj pridejo v poštev v prvi vrsti oni, ki so že odslužili ka-

derski rok z upoštevanjem njihovih socialnih razmer.

Socialni čuti in težki časi pa zahtevajo, da napravijo mesta na službo čakajočim oni, ki so že dovršili 35 let efektivne drž. službe in pa vse one učiteljice, ki so poročene z dobro situiranimi neučitelji.

Sekcija JUU se naproša, da protestira pri »Svetu slušateljev Aleksandrove univerze« proti resoluciji, ki je bila sprejeta na njihovem zborovanju proti vstopu učiteljev na univerzo, ker imajo učitelji zakonito pravico za nadaljnji študij na univerzi.

Monopolski zvezki naj se ukinejo, ker so nepraktični, predragi in je nabava istih zvezan z raznimi težkočami.

Solskim upraviteljem naj se za vedno večjo odgovornost in naraščajoče delo prizna upraviteljska nagrada.

Tovariš Metlika poroča nato o novih učnih načrtih za osnovne šole. Poroča v splošnem, v koliko se isti razločujejo od dosedanjih, navede, kaj bi bilo dobro črtati in kaj še dodati. Podrobni izpreminjevalni predlogi se dopošljejo JUU.

Tovariš Stopar poroča nato o začasnih učnih načrtih višje narodne šole. — Pri njegovem poročilu se je vnela prav živahna debata. Poročilo je bilo podano prav dobro zamisljeno in temeljito. Izpreminjevalne predloge so si osvojile vse tukajšnje šole.

Predsednik se zahvali obema predavateljem, nakar zaključi zborovanje, želeč vsem prav vesele božične, praznike in srečnejše novo leto 1933.

Miloš Tajnik, predsednik. J. Stopar, tajnik.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ne samo kot darilo,

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplovere, daljnogled, mikroskope, foto-aparate itd., katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, izprašan optik in urar
LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Ceniki brezplačno.

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

Oglejte si zbirko učil

(aparator in stenskih slik)

katere je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Mrzla zima, topla peč, dobra knjiga!

Z a k a j
odlašate
in si ne
preskrbite
knjig za
zimo za svojo
knjižnico?
Najnovejše
knjige dobite
vedno pri nas!

Knjigarna
Učiteljske tiskarne,
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6
Podružnica
Maribor, Gor. gosposka 44

Slovenska
in drugojezična
literatura
v veliki izbiri.
Leposlovje in
znanost, zlasti pa
še pedagogika
so v veliki meri
vedno na
razpolago.

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO

GÜNTHER WAGNER, WIEN X/1.

7000 STENSKIH SLIK

vam nadomesti 7000 sličic, ki jih prejmete, ako naročite naš epidiaskop (radioskop) za ceno Din 1600.—. Ako želite, lahko odplačujete v mesečnih obrokih po Din 200.—

VSAKA ŠOLA

si lahko nabavi ta aparat po tako ugodnih plačilnih pogojih. — Zahtevajte prospekt!

UČITELJSKA TISKARNA, ODDELEK ZA UČILA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6

Naročila sprejema tudi podružnica Knjigarne Učiteljske tiskarne v Mariboru, Tyrševa ulica št. 44

Naročajte pri tvrdkah, ki inserirajo v našem glasilu!

LEGAT
LJUBLJANA
MIKLOŠICEVA CESTA 28

SPECERIJA
DELIKATESE
Zajutrkovalnica
Kava dnevno
sveža iz lastne
moderne
prazarne

Še do 15. februarja 1933.

imate čas, da naročite naše knjižne zbirke s
50 do 75% popusta

Poslužite se te lepe prilike, da izpopolnite šolske, društvene in svoje

knjižnice

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani